

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till utredningen Stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (KLIVA) (U 2018:06)

Beslut vid regeringssammanträde den 26 september 2019

Ändring i uppdraget

Regeringen beslutade den 26 juli 2018 att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda behovet av förändringar när det gäller kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) och sfi i kombination med annan utbildning (dir. 2018:73). I juni 2019 redovisades i en promemoria i enlighet med tilläggsdirektiv (dir. 2019:23) den del av uppdraget som handlar om att föreslå hur det kan säkerställas att kommuner erbjuder individanpassad utbildning för nyanlända som ska ta del av sfi och annan utbildning enligt förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Uppdraget i övrigt skulle enligt tilläggsdirektiven redovisas senast den 16 augusti 2019. Enligt ytterligare tilläggsdirektiv förlängdes utredningstiden så att uppdraget ska redovisas senast den 1 oktober 2019 (dir. 2019:40).

Utredaren ska nu även bl.a.

- föreslå hur huvudmännens styrning och ledning kan förbättras inom sfi och sfi i kombination med annan utbildning,
- föreslå hur huvudmännens ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet inom sfi kan förtydligas och hur arbetet kan utvecklas och följas upp när det gäller såväl utbildning i egen regi som utbildning som utförs på entreprenad,

- föreslå hur huvudmännens möjligheter att kontrollera verksamhet som utförs på entreprenad inom sfi kan stärkas, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Utredningstiden förlängs. Uppdraget ska i stället redovisas senast den 30 november 2020.

Huvudmännens styrning och ledning samt systematiska kvalitetsarbete behöver förbättras

Ett av syftena med utredningens övergripande uppdrag är att öka kvaliteten inom sfi och sfi i kombination med andra utbildningar inom kommunal vuxenutbildning (komvux). En ändamålsenlig och effektiv ledning och styrning är en förutsättning för att vuxenutbildningen ska utvecklas med stärkt kvalitet och likvärdighet som mål. Utredningens arbete hittills indikerar enligt promemorian På väg – mot stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (KLIVA U2019/02278/GV) att det finns brister när det gäller styrning och ledning inom vuxenutbildningen. Utredningen anför att vuxenutbildningens ledning och styrning är ett komplext system vilket medför att de nationella styrdokumenterna får en svag verkansgrad. Utredningen konstaterar att detta kan medföra att regleringar och statliga reformer inte genomförs i tillräcklig utsträckning och därför inte heller får avsedd effekt. Sammanfattningsvis anser utredningen att det finns ett behov av att utreda frågor om styrning och ansvarsfördelning inom vuxenutbildningen vidare.

Ett kontinuerligt och genomgripande systematiskt kvalitetsarbete är en förutsättning för att en verksamhet både ska hålla god kvalitet och kunna utvecklas. Enligt skollagen (2010:800) ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen uppfylls. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt, framkommer att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas (4 kap. 3, 5 och 7 §§). Detta ansvar gäller oavsett om utbildningen utförs i egen regi eller på entreprenad. I uppföljningsuppdraget ligger t.ex. att aktivt följa upp kvaliteten i kurser som anordnas av andra än huvudmannen. Statens skolinspektion har dock i sin tillsyn funnit att huvudmän i sitt kvalitetsarbete inte följer upp sin vuxenutbildning på samma sätt som andra skolformer. Detta gäller framför allt den vuxenutbildning som bedrivs på

entreprenad. Enligt Skolinspektionen omfattas utbildning som bedrivs av enskilda utbildningsanordnare med betygsrätt av färre krav, exempelvis på egenkontroll i form av ett systematiskt kvalitetsarbete. Skolinspektionen har i en granskning 2016 sett att styrningen kan uppfattas som otydlig (Utbildningsanordnare med betygsrätt, Skolinspektionen, Riktad tillsyn 2016). Otydligheten kan exempelvis leda till att avtal mellan uppdragsgivare och utbildningsanordnare riskerar att bli mer styrande än elevernas rätt till en god utbildning.

Sammantaget finns det behov av att tydliggöra huvudmannens ansvar och skyldigheter.

Utredaren ska därför

- föreslå hur huvudmannens styrning och ledning kan förbättras inom sfi och sfi i kombination med annan utbildning,
- föreslå hur huvudmannens ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet inom sfi kan förtydligas och hur arbetet kan utvecklas och följas upp när det gäller såväl utbildning i egen regi som utbildning som utförs på entreprenad,
- föreslå hur huvudmannens möjligheter att kontrollera verksamhet som utförs på entreprenad inom sfi kan stärkas, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Det behövs ändamålsenlig och tillförlitlig statistik för ökad kvalitet och likvärdighet

Ett viktigt verktyg för systematisk styrning mot kvalitet och likvärdighet och för att huvudmannen ska kunna fatta ändamålsenliga beslut som rör verksamheten är en ändamålsenlig och tillförlitlig statistik. Statistikens kvalitet är i hög grad beroende av det underlag som uppgiftslämnarna rapporterar in. De mätproblem som uppstår i undersökningar består enligt Statistiska centralbyråns rapport Kvalitetsdeklaration, Kommunal vuxenutbildning: elever, kursdeltagare och utbildningsresultat (SCB 2017-06-20) huvudsakligen av att uppgiftslämnarna feltolkar instruktioner eller brister i engagemang. Utöver rena mätproblem kan brister i statistiken också bestå i att data är svåra att tolka och använda på grund av att huvudmännen organiserar sin verksamhet på så olika sätt eller inte känner till att uppgifter ska rapporteras in.

Utredaren ska därför

- med beaktande av den administrativa bördan förknippad med uppgiftslämnandet, föreslå hur uppgiftsrapporteringen inom sfi kan förbättras för att utgöra underlag för ändamålsenlig och tillförlitlig statistik, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Utbildningens omfattning, flexibilitet och individanpassning behöver öka

Hur kan utbildningen göras mer tillgänglig?

Målet för komvux är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. Utgångspunkten för utbildningen ska vara den enskildes behov och förutsättningar (20 kap. 2 § skollagen).

Komvux har inte samma terminssystem som exempelvis grundskola och gymnasieskola utan ska erbjudas kontinuerligt året runt (2 kap. 25 § förordningen [2011:1108] om vuxenutbildning). Huvudmannen ska verka för att undervisningen inom sfi erbjuds på tider som är anpassade efter elevens behov (20 kap. 24 § skollagen).

Den sfi som i dag erbjuds ges i huvudsak på dagtid och det är inte ovanligt att sfi-verksamhet stänger ner under en del av sommaren. För de elever som deltar i utbildningen efter anvisning av Arbetsförmedlingen möter det inget problem att delta under dagtid. Det är inte heller ett problem för den grupp som uppbär försörjningsstöd och deltar på anvisning av kommunens socialtjänst. Däremot kan det vara svårt för dem som försörjer sig genom eget arbete att ta del av undervisningen om den bara erbjuds på dagtid. Vidare kan personer som exempelvis bor på en ort där avstånden till utbildning är långa eller kommunikationerna dåliga behöva delta i utbildning på distans.

Utredaren ska därför

- analysera och föreslå hur undervisning inom sfi i högre utsträckning ska erbjudas även under sommaren och på kvällstid,
- analysera och föreslå hur möjligheter till distansundervisning av god kvalitet inom sfi kan stärkas, och

- lämna nödvändiga författningsförslag.

Undervisningstiden måste kunna öka

Sfi ska i genomsnitt under en fyraveckorsperiod omfatta minst 15 timmars undervisning i veckan. Undervisningens omfattning får dock minskas om eleven begär det och huvudmannen finner att det är förenligt med utbildningens syfte (20 kap. 24 § skollagen).

Utredningen har enligt sina ursprungliga direktiv i uppdrag att utreda om en utökning av den garanterade undervisningstiden inom sfi, främst i kurserna A och B, kan påskynda genomströmningen i sfi och övergången till andra utbildningar. I den sakpolitiska överenskommelse som ingicks mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna i januari 2019 anges att antalet sfi-timmar måste kunna öka.

Överenskommelsen omfattar även införande av ett integrationsår med bl.a. intensiv yrkessvenska och yrkesförberedande och yrkesinriktad sfi.

Regeringen har med anledning av detta gett Arbetsförmedlingen i uppdrag att ta fram förslag och analysera vissa frågor inför införandet av ett intensivår för nyanlända inom etableringsprogrammet. Införandet av intensivåret syftar bl.a. till att öka individernas möjligheter att frivilligt kunna ta del av vissa insatser utöver heltid, och att individerna ska kunna erbjudas fler utbildningstimmar för språkundervisning och en snabbare utbildningstakt för att nå ambitiösa mål (A2019/01265/A).

Utredaren ska därför

- analysera och vid behov föreslå en utökad garanterad undervisningstid för sfi-studerande inom etableringsprogrammet, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Den individuella studieplanen behöver användas bättre

Varje elev i komvux ska ha en individuell studieplan och det är den planen som är verktyget för att planera elevens utbildning. Planen ska innehålla uppgifter om elevens utbildningsmål och planerad omfattning av studierna. Det är hemkommunen som ansvarar för att det upprättas en individuell studieplan för varje elev. Bestämmelser om studieplanen finns i 20 kap. 8 § skollagen, förordningen om vuxenutbildning och läroplanen för vuxenutbildningen. Studieplanen ska bl.a. innehålla uppgift om vad och hur länge eleven behöver studera.

Av Skolverkets stödmaterial Individuell studieplan inom vuxenutbildningen, stöd för tillämpning inom kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare (reviderat 2013-06-04) framgår att det vid upprättandet av den individuella studieplanen är viktigt att i samverkan med eleven beakta elevens studiegång ur olika perspektiv för att analysera den vuxnes behov av stöd när det gäller att välja kurser eller studieform eller att kombinera studier inom vuxenutbildningens olika skolformer eller studier med arbete. En väl genomtänkt individuell studieplan ger både eleven och berörd utbildningsverksamhet en tydlig bild av planerade studier, även om utbildningen genomförs av flera olika anordnare. Därmed bidrar studieplanen till en effektiv utbildning som utgår från elevens mål med studierna.

Vid Skolinspektionens tillsyn över vuxenutbildning granskar inspektionen bl.a. om hemkommunen tar ansvar för att det för varje elev inom komvux upprättas en individuell studieplan, att planen innehåller det som författningarna kräver och att eleven informeras när studieplanen revideras. Det har dock visat sig att det inom sfi inte alltid upprättas någon studieplan och även när det görs används inte planerna alltid som det är tänkt. Av Skolinspektionens granskning Kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå – Granskning av huvudmäns och rektorers arbete för flexibilitet och individanpassning (2019 dnr 400-2017-10217) framgår att det saknas rutiner för hur lärare ska ta del av elevernas individuella studieplaner och att lärare, oavsett studieform, inte utgår från studieplanerna när de planerar och genomför undervisningen. De individuella studieplanerna blir ofta dokument som enbart finns hos studie- och yrkesvägledare. Många individuella studieplaner är dessutom av låg kvalitet där flera viktiga uppgifter som exempelvis elevens mål med utbildningen och tidigare studie- och yrkeserfarenhet kan saknas. Eleverna känner inte heller alltid till sina individuella studieplaner. Om det saknas väsentliga uppgifter i elevernas individuella studieplaner, och om dessa varken är kända av lärare eller elever, uppfylls inte syftet med planerna. De individuella studieplanerna blir därmed inte de verktyg de är tänkta att vara i arbetet med att planera och genomföra en undervisning anpassad efter elevernas behov och förutsättningar. Den kontinuerliga antagningen till sfi kan innebära att lärare tar emot nya elever varje vecka. De individuella studieplanerna är även av det skälet ett viktigt verktyg för en individanpassad utbildning. Det finns därför behov av att se över hur planerna används.

Förutom att det är viktigt att de individuella studieplanerna används på det sätt som det är tänkt kan det finnas skäl att komplettera bestämmelserna om vad planerna ska innehålla.

Till skillnad från komvux på grundläggande och gymnasial nivå beräknas det inte inom sfi ett antal verksamhetspoäng per vecka och det finns ingen begränsning i tid av hur länge studierna kan pågå. En person har i stället rätt att delta i sfi om han eller hon saknar sådana grundläggande kunskaper i svenska språket som utbildningen syftar till att ge (20 kap. 31 § skollagen). Då studier inom sfi inte berättigar till studiemedel försörjer sig majoriteten av eleverna i sfi genom förvärvsarbete eller så försörjs de av en partner. Om eleven deltar i sfi efter anvisning av Arbetsförmedlingen är deltagandet en förutsättning för exempelvis aktivitetsstöd eller etableringsersättning. Den som utan godtagbart skäl inte har deltagit i insats, aktivitet eller annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd inom ett visst arbetsmarknadspolitiskt program, inte sökt en anvisad utbildning eller avvisat en utbildning som han eller hon har anvisats att söka och är antagen till kan varnas eller stängas av från rätt till ersättning (6 kap. 2 § första stycket 4 och 6 och 3 § första stycket 2 förordningen [2017:819] om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser). Den som inte kan försörja sig men som kan arbeta har rätt till försörjningsstöd om han eller hon står till arbetsmarknadens förfogande (4 kap. 1 § socialtjänstlagen [2001:453]). Det förekommer att kommuner ställer krav på deltagande i sfi för att individen ska få försörjningsstöd. Om studierna upphör, exempelvis på grund av bristande progression, kan stödet dras in eller sättas ned.

Studietakten kan alltså variera mycket från individ till individ, beroende på individernas olika förutsättningar och andra omständigheter. Exempelvis kan oregelbundna arbetstider och en oförutsägbar timtjänstgöring medföra att tiden i sfi blir både lång och splittrad. Vidare är elever inom sfi mycket olika när det gäller exempelvis ålder, utbildning, modersmål och incitament för deltagande. Sådana faktorer påverkar förutsättningarna för inlärningen. Många har även svåra upplevelser med sig från hemlandet eller har skiljts från sin familj, vilket påverkar det psykiska välbefinnandet och därmed inlärningsförmågan. Även om studietiden för vissa förväntas bli lång kan det dock inom sfi, som inom annan utbildning, finnas behov av tidsatta mål som bidrar till både ökad motivation och kontinuerlig uppföljning.

Om en elev saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller av annan anledning inte gör tillfredsställande framsteg får huvudmannen besluta att utbildningen på en kurs ska upphöra (20 kap. 9 § skollagen). Ett sådant beslut kan som nämnts ha betydelse för elevens möjlighet att försörja sig. Beslutet kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd (28 kap. 12 § skollagen). Vid ett beslut om att avsluta en elevs deltagande i utbildningen måste huvudmannen kunna styrka att eleven saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller inte har gjort några framsteg. En kontinuerlig uppföljning av den individuella studieplanen med tidsatta mål skulle kunna ge det underlag som krävs för ett beslut om att utbildningen ska upphöra.

Utredaren ska därför

- analysera och föreslå hur den individuella studieplanen inom sfi kan kompletteras med tidsatta mål och tydligare krav på progression som kontinuerligt följs upp samt åtgärder då målen inte uppnås,
- analysera och föreslå hur det kan säkerställas att den individuella studieplanen inom sfi upprättas och följs upp enligt lag och förordning, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

En ökad nivåindelning kan göra att utbildningen i större utsträckning motsvarar individens behov

Sfi består av tre olika studievägar, 1, 2 och 3. Dessa studievägar består i sin tur av en kombination av fyra olika kurser, A, B, C och D. Vissa kurser finns bara på vissa studievägar. Kunskapskraven för en kurs är desamma oavsett studieväg, men studietakten skiljer sig åt mellan de olika studievägarna. En elev påbörjar sina studier inom den studieväg och på den kurs inom studievägen som bäst passar hans eller hennes individuella förutsättningar. Studieväg 1, som vänder sig till elever som har kort studiebakgrund, utgörs av samtliga kurser: A, B, C och D. Studieväg 2 utgörs av kurserna B, C och D och studieväg 3, som i första hand vänder sig till de som har studievana och förväntas klara en högre studietakt, utgörs av kurserna C och D. Det förekommer även att elever som läser på studieväg 3 börjat direkt på kurs D. Alla kurser inom sfi (A, B, C och D) kan således vara ”startkurs”. Betyg sätts på varje avslutad kurs (20 kap. 35 § skollagen) och nationella prov ska användas i slutet av kurserna B, C och D (4 kap. 10 § förordningen om vuxenutbildning och Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2018:263] om

nationella prov i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare andra kalenderhalvåret 2019 och första kalenderhalvåret 2020).

I den sakpolitiska överenskommelse som ingicks mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna i januari 2019 anges att sfi-undervisningen ska förbättras genom en ökad nivåindelning. Alla elever ska placeras in på den nivå som motsvarar deras förutsättningar och behov, något som kanske inte alltid sker i praktiken. För kommuner med litet elevunderlag kan det vara svårt att tillhandahålla kurser som motsvarar alla elevers behov. En lösning skulle då kunna vara att samverka med andra huvudmän inom regionen. En sådan regional samverkan skulle kanske kunna öka utbudet av kurser. Samverkan skulle vidare kunna bidra till en ökad flexibilitet, med fler möjligheter att läsa sfi på kvällar, helger och sommaren.

En ökad nivåindelning kan även innebära att de nuvarande kurserna inom sfi delas upp i flera eller att kursutbudet utökas med kurser vars innehåll och inriktning är mer anpassade för den som exempelvis ska fortsätta med en yrkesutbildning. Sfi är en kvalificerad språkutbildning som syftar till att ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket. De kunskapskrav som i kursplanen för sfi ställs för de olika betygen på en kurs handlar om hörförståelse, läsförståelse, muntlig interaktion, muntlig produktion och skriftlig färdighet. Detta möjliggör en individanpassning och målgruppsanpassning av innehållet och sfi kan kombineras och integreras med andra kurser i komvux utan att ett bestämt innehåll i sfi styr. Det går också att skapa ett innehåll som är anpassat till en mer homogen elevgrupp, t.ex. en utbildning med en viss yrkesinriktning.

Utredaren ska därför

- analysera och vid behov föreslå insatser som ökar individens möjlighet till en korrekt nivåplacering inom sfi,
- analysera om en regional samverkan mellan olika huvudmän skulle kunna medföra en i praktiken ökad nivå- och inriktningsindelning inom sfi så att utbildningen i högre grad erbjuds på ett sätt som motsvarar individens behov,
- analysera om det är ändamålsenligt med fler kurser än de nuvarande, och vid behov lämna sådana förslag, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Hur ska utbildningen utformas så att den bidrar till att kvinnors etablering på arbetsmarknaden ökar?

Utrikes födda kvinnor är i lägre grad än utrikes födda män etablerade på den svenska arbetsmarknaden. Utbildningsnivån har betydelse för både män och kvinnor när de ska etablera sig på arbetsmarknaden. Bland utrikes födda kvinnor är utbildningsnivån lägre än bland utrikes födda män. Men skillnaden i sysselsättning mellan könen kan dock inte i sin helhet förklaras av skillnader i utbildningsnivå.

Det råder en jämn könsfördelning mellan män och kvinnor i sfi, trots att fler män än kvinnor invandrar till Sverige. Detta tyder på att utrikes födda kvinnor studerar på sfi i högre utsträckning än utrikes födda män. Utrikes födda kvinnor har också i allmänhet en bättre genomströmning och bättre studieresultat. Trots det tar det längre tid för utrikes födda kvinnor att etablera sig på arbetsmarknaden än det gör för utrikes födda män.

Skillnaden mellan mäns och kvinnors etablering, när det gäller personer som har tagits emot i en kommun för bosättning, är som störst fem till sex år efter invandringen, men minskar sedan kontinuerligt. En faktor som kan fördröja kvinnors etablering på arbetsmarknaden är att de, ibland kort tid efter sin ankomst till Sverige, väljer att bilda familj. En annan, mer svåranalyserad faktor kan vara synen på könsroller och därmed inställningen till fortsatta studier och etablering på arbetsmarknaden.

Utredningen har sedan tidigare i uppdrag att undersöka hur stödåtgärder och andra insatser kan användas för att elever, såväl kvinnor som män, ska nå målen med utbildning och i högre grad kunna kombinera sfi med annan vuxenutbildning (dir. 2018:73). För kvinnor kan en kombination av sfi och annan utbildning, exempelvis en kombination av sfi och regional yrkesinriktad vuxenutbildning (regionalt yrkesvux), bidra till att de snabbare kan etablera sig på arbetsmarknaden.

Ett tydligt jämställdhetsperspektiv inom sfi är av central betydelse för att öka och tidigarelägga framför allt kvinnors etablering på arbetsmarknaden. För detta krävs att utbildningsanordnarna har både kunskap och medvetenhet om att könsroller och andra strukturer kan bidra till att kvinnors deltagande i utbildning och etablering på arbetsmarknaden fördröjs. Regeringen införde i juli 2018 nya nationella kurser på grundläggande nivå inom komvux, i samhällsorienterande och naturorienterande ämnen. Kurserna lämpar sig väl

för framför allt elever som inte har gått i svensk grundskola och har kort eller ingen tidigare utbildning. Samtidigt infördes två nya syften med orienteringskurser i komvux: att ge grundläggande digital kompetens och att ge grundläggande kunskaper om arbetsliv och arbetsmarknad i Sverige. Orienteringskurser kan kombineras med sfi för att ge nyanlända en bra introduktion till det svenska samhället och en ändamålsenlig utbildning för en snabbare etablering på den svenska arbetsmarknaden.

Vid en kvalitetsgranskning av sfi som Skolinspektionen genomförde 2018 fann man inga verksamheter där lärarna var helt omedvetna om jämställdhetsaspekterna när det gäller innehållet i undervisningen och i de flesta fall rådde inga könsbaserade skillnader när det gäller exempelvis talutrymme och uppdelning mellan könen i kvinnogrupper och mansgrupper. I några fall fann man ett väl utvecklat tankesätt bland lärarna när det gäller arbetet med jämställdhet (Skolinspektionens rapport Undervisning i svenska för invandrare, 2018). Trots det kan det behövas ett tydligare jämställdhetsfokus i utbildningen som inkluderar att eleverna ges möjlighet att reflektera över könsroller och hur könstillhörighet kan påverka vardags- och samhällsliv samt val av studier och yrkesliv.

Utredaren ska därför

- analysera skillnader mellan män och kvinnor i genomströmningen inom sfi,
- föreslå hur elever i sfi, särskilt kvinnor, ska motiveras och stöttas till fortsatta studier och etablering på arbetsmarknaden, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Hur kan kompetensen när det gäller vuxnas andraspråksutveckling och lärande öka?

Utredningen har enligt sina ursprungliga direktiv i uppdrag att utreda och föreslå hur kompetensen hos obehöriga lärare inom sfi kan förbättras. För ökad kvalitet i sfi och sfi i kombination med annan utbildning kan det dock även behövas en satsning på kompetensutveckling av andra lärare och personer i ledningsfunktion inom vuxenutbildningen.

Om en utbildning ska innehålla t.ex. både en språkkurs och en yrkeskurs måste båda kurserna utformas så att de stödjer lärandet i den andra kursen. För detta krävs ett nära samarbete mellan de olika lärarkategorierna och en respekt och förståelse för varandras roll i undervisningen. Här finns ett

mycket stort behov av ökad kompetens om hur lärare tillsammans kan stödja elevernas utveckling när det gäller både att lära sig svenska och att lära sig ämnen och yrken på svenska.

Utredaren ska därför

- föreslå hur kompetensen i fråga om vuxnas andraspråksutveckling och lärande kan öka hos alla lärarkategorier inom komvux i syfte att stärka kvalitet, likvärdighet och effektivitet.

Konsekvensbeskrivningar, kontakter och redovisning av uppdraget

Det som anges i utredarens ursprungliga direktiv om konsekvensbeskrivningar gäller även vid genomförande av uppdraget enligt dessa tilläggsdirektiv.

Utredaren ska, när det gäller uppdraget om regional samverkan, samråda med och hålla sig informerad om Utredningen om planering och dimensionering av komvux och gymnasieskola (U 2018:01) samt Kommunutredningen (Fi 2017:02). I den sakpolitiska överenskommelse som ingicks mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna i januari 2019 aviseras att en sfi-peng baserad på uppnådda språkresultat ska utredas och att utredningen ska tillsättas under 2020. Utredaren ska i sitt arbete skapa goda förutsättningar för samarbete med den kommande utredningen.

Enligt utredningens direktiv ska uppdraget redovisas senast den 1 oktober 2019. Utredningstiden förlängs. Uppdraget ska i stället redovisas senast den 30 november 2020.

(Utbildningsdepartementet)